

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"
GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Secretariaat Buitenvestplein 21, Voorburg - Tel. 728315, Giro n°. 468874 i.n.v. de Penningm. der "ODV" - DEN HAAG

Groep II,
8 december 1957.

Goeden morgen, vrienden.

Wij zijn op het ogenblik in de periode, die men wel noemt: de duistere dagen voor Kerstmis. En wanneer ik deze morgen met U wil spreken over Jezus' leven en de waarheden daarvan, voel ik mij haast onvermijdelijk gedrongen in de richting van het kerstgebeuren. Nu echter begint het Kerstfeest voor U met de geboorte van Jezus, dus zijn menswording op de wereld. Ik wil trachten om onze visie op dit gebeuren te geven, waarbij de geboorte wordt beschouwd als de wil om in de stof te incarneren. Dit is een aanmerkelijk verschil.

Stel U dan voor een lichtende ruimte. In het levende licht gaan de bewuste zielen, gevuld met de wil van hun Schepper, volledig doortrild van de vreugde van een cosmische harmonie. Eén onder hen aanvaardt een taak. Het is deze ziel, deze kracht, die op aarde Jezus zal heten. Hij zal wederkeren tot de wereld en hij zal daar het voertuig zoeken, bestemd om hem te maken tot één der verkondigers van grote waarheid.

Deze Jezus mag niet vereenzelvigd worden met de Christus, met het onmiddellijk Goddelijke. Toch bestaat er een nauwe band. Wanneer een hoge geest zich uit de vrijheid der lichtende werelden weer beneden op aarde zal gaan manifesteren, gaat daaraan een zeker denken, een zeker spreken haast, vooraf. Want rond alle lichtende geest is de goddelijke weg, de goddelijke waarheid. Ze hebben in een lang leven deze voor zichzelf verworven en hebben daar als levende kracht toch de eigen persoonlijkheid weten te bewaren. De persoonlijkheid dan, die zo dadelijk Jezus wordt genaamd, dringt door achter de schermen van verblindend licht, die zelfs de hoog-bewusten zelden benaderen of doorschrijden.

Hij begint zijn stoffelijke gang met een sterven in de geest. Verloren gaat het weten, verloren de macht. Maar in de plaats daarvoor komt een bewustzijn omtrent een taak. Het is niet eenvoudig om iets dergelijks te omschrijven in eenvoudige menselijke woorden. Want hoe kan een menselijke stem de fluistering van een goddelijk licht vertalen? Wanneer ik dit doe, is het onvolledig en onjuist. Toch geeft het U misschien een beeld van een werkelijkheid, die op aarde al te veel wordt vergeten.

Men spreekt wel over de troon des Vaders of de troon van God. Dit is een rustend punt, waarin licht noch duister is. Rond dit punt strekken zich licht en duister in een volledige absoluutheid uit en hier in deze grensgebieden is nog ternauwernood een persoonlijk bestaan mogelijk. Tot hier is de geest, de ziel Jezus, doorgedrongen. Hier ondergaat hij a.h.w. zijn inwijding voor een komende taak. Er wordt een band gevlochten. Het is of het vreemde Niet hem zegt: "Dit is Mijn wil en Mijn wet, dat alle dingen één zijn.

Dat de liefde regere; dat er geen onderscheid zij tussen delen Mijner schepping." En het wezen, dat Jezus zal zijn, aanhoort dit en ondergaat het.

Het is een stormachtig geweld, dat dan losbreekt. Want God openbaart Zich weliswaar in stilte, maar Zijn glorie is als alle natuurgeweld tezamen losgebroken in een ontstellend geweld, dat alles schijnt te verteren. Dan weet degeen, die Jezus zal zijn: "Van af heden moet ik mijn wezen en wil onderdanig maken. Aan dit Niet kan ik dat niet; wel aan het Licht." En zo aanvaardt een ziel, die ter aarde snelt, dan ook de wonderlijke kracht van het licht als een blijvende band met het eigen wezen.

Wij hebben U geleerd, dat Jezus tot Christus wordt op het ogenblik, dat hij zichzelf vergeet, omdat op dit ogenblik het menselijke terugtreedt achter de geopenbaarde wil Gods. Maar hier wordt deze band reeds gelegd. Hier wordt a.h.w. de voorbeschikking getroffen voor een leven, dat - uit vrije wil aanvaard - desalniettemin een onafwendbaar verschijnsel in de geschiedenis der wereld zal zijn. En met dit licht gebonden gaat een geest ter aarde.

Achter deze geest vervagen nu alle bewuste werelden van licht. Sfeer na sfeer sluit zich. Maar sfeer na sfeer aanschouwt jubelend de grootheid van één, die neerdaalt, verenigd met goddelijk licht, om zo het licht te doen leven in alle wereld, die voor licht geschapen is.

Dan begint het moeilijke zoeken. Op aarde heeft men zich voorgesteld, dat Jezus uit het geslacht Davids moest zijn. Want zo hadden de profeten het gezegd. Maar ik verzeker U, wat de geest - later Jezus genaamd - zocht, was niet het geslacht van David. Het was een mens, die onschuldig en zonder enig begeren kon zijn. En zo komen wij tot het probleem der keuze van Maria, de moeder van Jezus. Wanneer een vrouw edel en rein is, dan komt er een ogenblik, dat haar schenken aan de wereld belangrijker is dan haar eigen wezen en ervaren. Dan is er het ogenblik, dat de vrouw zich geheel verplaatst in al wat haar omgeeft en voor zichzelf niet meer eist. Een dergelijke vrouw is de jonge Maria.

Wanneer men op aarde vertelt, hoe een engel haar Jezus' geboorte aankondigt, spreekt men misschien niet eens een onwaarheid, al was het verschijnsel anders, dan men het begrepen heeft. Want om te kunnen neerdalen in een lichaam, dat geheel het lot van Jezus zal moeten delen en aanvaarden, dat geheel die goddelijke zending mee door zal moeten maken, is het ook noodzakelijk, dat deze taak bewust wordt aanvaard. En zo is het ogenblik van mogelijke conceptie. Een ogenblik, dat vooraf wordt gegaan door een plotseling weten omtrent lichtende kracht; een plotseling ervaren van een levenstaak, die men nu nog kan verwerpen. En de mens, de vrouw Maria, aanvaardt.

Men heeft lang gestreden over het hoe en het waarom. Er zijn er, die boeken hebben geschreven, waarin wordt verteld, dat Jezus afstamt van een voorbijtrekkend romeins soldaat, afstamt misschien van een Griek, of het lijfelijke kind zou zijn van Jozef, de verloofde van Maria. Ik vraag me af, waarom zij zich daar zozeer mee bezighouden. Want één ding moet toch vaststaan: Om een leven te kunnen baren, dat in zich draagt deze lichtende band met de Oneindigheid, kan slechts de reine de reine benaderen. Hier mag geen sprake zijn van begeerte. De begeerte zou het licht uitdoven. Hier mag geen sprake zijn van roes. Want de roes zou de waarheid verderven.

Jezus wordt geconcipeerd in een bewuste daad, die niet tracht om zonder meer iets te ondergaan, maar wel degelijk gericht is op juist het wekken, het ontvangen, van dit lichtende. Het lichtende, dat Maria reeds heeft ervaren en de ander als een drijvende kracht in zich voelt.

Dan groeit het lichaam. Welk lichaam kan met meer zorg bewaakt zijn dan het toekomstig voertuig van een lichtende leraar? Men spreekt van heirscharen van engelen. Zullen we het dan omzetten in de termen, die wij kennen?

Lichtende geesten houden elke storing verre. Dit hier moet in rust, in vrede ontvangen worden. Zo is het, dat zelfs wanneer Tiberius oproept ter volkstelling, zelfs wanneer Rome met geweld tracht het land der Joden te doorgronden, te registreren en leeg te plunderen, de vrouw Maria daarvan

niets bemerkt. Zij wordt gedragen door een lichtende rust, geboren uit vele geesten, die haar dienen en beschermen.

Maar Jezus zelf heeft een moeilijker taak. Voertuig na voertuig moet gebouwd worden. Voertuig na voertuig aangepast juist aan het ene doel: Te kunnen leven en leraren volgens het onbegrepen besluit van de lichtende Kracht, waarin hij tot bewustzijn van zijn taak kwam.

Dan wordt er een lichaam gebouwd, tenger, licht van been en bot, pezig en toch teer. Dan wordt er een lichaam gebouwd, waarin alle kenmerken aanwezig zijn van een zoeken naar perfecte harmonie der lichaamsstromen. Over schrede na schrede moet worden gewaakt. Zo bouwt men het perfecte voertuig. Een voertuig, dat menselijk gezien misschien nog te onvolmaakt is, te zwak, te weinig goddelijk, maar dat in de perfecte evenwichtigheid van alle functies, perfecte evenwichtigheid van opbouw, van lichaamsstroom en zenuwwerking een lichaam is, dat een zo snel mogelijke bewustwording in zuiver stoffelijke zin mogelijk maakt. Een lichaam zó harmonisch, dat het goddelijke krachten in zich kan dragen, door zich kan laten stromen, zonder daaraan onder te gaan.

Het is een wonder, een groot wonder. Een wonder, dat men daarin telkenmale weer kan slagen. Dat telkenmale weer een geestelijk en stoffelijk harmonisch geheel kan worden opgebouwd met de beperkte middelen, die een aarde ter beschikking stelt.

Dan gaat het menselijk kerstverhaal verder. Het vertelt, hoe een moeilijke tocht moest worden gemaakt naar de plaats, waar het geslacht was ingeschreven. Er wordt verteld, hoe er eigenlijk nergens plaats was. Hoe een grot, soms als stal gebruikt door trekkende kuddes, de geboorteplaats zou zijn van het kind Jezus. En het lijkt een beetje een spel van toeval. Maar laat ons nu eens nagaan, wat dan die omstandigheden zijn in dat dorp, waar een herberg wordt gezocht. Een herberg niet alleen gezien als een karavaanserai of een of andere hotelgelegenheid, maar werkelijk als herberg, dus onderkomen.

Het hele dorp is vol van mensen. Mensen, die kosten en moeiten hebben moeten maken voor een onbegrepen bevel van de afgodendienaars, de barbaren, de Romeinen. Het dorp is vol van haat. Daar kan geen lichtende geest zijn uiteindelijke taak aanvaarden. Er kan geen afstand worden gedaan van de bescherming van het moederlichaam in een omgeving, die verteerd wordt door haat. Ge moet goed begrijpen: er moet wel een weg gezocht worden om afscherming te vinden voor zoveel. En wat is daarvoor beter dan een natuurlijke rots? Wat is simpeler en zuiverder dan een vertrek, waarin alleen de ware, natuurlijke gedachten der dieren hun spel spelen?

Jezus' geboorte is een spel van eenvoud. Wanneer de vorsten komen, is het kind al ouder. Wanneer het geboren wordt, komen de herders. Natuurgebonden mensen, mensen van de vrije lucht, weinig wetend omtrent de noden van het land en zich niet te zeer bekommerend omtrent de verdrukking door de Romeinen. Dat is dan het toneel, dat is het begin.

Er wordt misschien heel veel nagedacht over het wonder van Kerstnacht. Maar er zijn grotere wonderen gebeurd voordien. Voor mij is en blijft het grote wonder, dat een ziel, die God kent, die het licht heeft aanvaard, vrijwillig zonder meer niet slechts van uit die sfeer uitgaat, maar daarmee bewust een lot aanvaardt, dat deze zelfde ziel, deze zelfde geest zal binden over een grote uitgestrektheid van jaren.

Jezus is er nog niet, wanneer hij geleefd en geleden heeft als mens. Al wat hij als verandering heeft gebracht in de mensheid, zal hij moeten meedragen; al wat in zijn naam wordt misdien, zal hij moeten ervaren als een gevolg van zijn leer. Het Licht, dat in hem leeft, kan niemand meer verdrijven. De lichtende band, die bestaat, die zich openbaart als de drijvende kracht, de Christus-geest, neergedaald in de mens Jezus, blijft met hem. Hij draagt zijn hemel in zich.

Hij zal de aarde meer betreden, dan de mensheid droomt. Hij is met haar gebonden. De profeet omschrijft dit als het einde der dagen, wanneer hij weer

zal komen. Hoe kan hij weer komen, wanneer hij niet weg is gegaan? Jezus is gebonden met allen, die in zijn naam handelen, die leven volgens zijn leer en die misschien zondigen tegen een weten, dat hij de wereld heeft gebracht. Hij draagt voor hen een verantwoording.

Dit te aanvaarden in een lichtende vrijheid impliceert m.i. het grootst geestelijke, dat er bestaat: Het volledig het "ik" maken tot deel van een handelende Godheid; het volledig het "ik" a.h.w. verloochenen omentwille van andere schepselen, die toch in zo'n lichtende sfeer zo weinig betekenen kunnen.

Het is daarom, dat in deze donkere dagen voor Kerstmis de gedachten eens zouden moeten gaan naar dit levende licht, dat nog deze dagen rond ons is. Dat niet alleen de gedachten, de verwachtingen gespitst moeten zijn op het moment, dat de geboorte door een wereld wordt herdacht, maar dat eerder een eerbiedig erkennen van de Kracht rond ons zal moeten worden geboren uit de overweging, dat het licht in één ziel, één geest gaande tot deze wereld, voor ons te allen tijde hier een kenbare uitdrukking vindt. Dat hier een macht bestaat, die - binnen de beperkingen van een menselijke wereld, een menselijke leer, een doel, dat evenzeer beperkt was door de goddelijke wil - ons terzijde staat en met ons is.

Ik heb U in deze korte beschouwing niet veel spreuken kunnen noemen, en niet veel esoterische wijsgerigheden weg kunnen geven. Het is niet omdat mijn onderwerp te klein van waarde is, maar wel omdat er geen woorden zijn om een dergelijk persoonlijk zich verwerpen en het daarvoor aanvaarden van een goddelijke wil onder woorden te brengen. Wanneer ik dit dan toch tracht te doen aan het einde van mijn betoog, is het met een weten omtrent mijn onvermogen om dit uit te drukken. Maar misschien dat het voor U toch een steun kan zijn. Bedenk, dat een ware liefde voor de mens, een liefde, die het "ik" een ogenblik kan achterlaten, de liefde is, die geleerd wordt ook in het allerhoogste Licht en de kracht is, waardoor onmiddellijk het goddelijk vermogen zich eens geopenbaard heeft in de mens Jezus, die de Christus werd.

Goeden morgen, vrienden.

Ja, nu zijn wij eigenlijk haast vóór de tijd alweer vastgelopen in de kerstsfeer. En wanneer ik zo daarover hoor praten, denk ik altijd aan de wereld. Per slot van rekening Kerstmis is een feest, dat de wereld heeft ingesteld. Het is een christelijk herdenken, dat in de plaats is gekomen van een zonnewende-feest. Het feest dus van het komende licht, van de komende vruchtbaarheid. Het feest van de goden, die weerkeren. Het feest van de aanstaande bevrijding ook van het licht, dat in de onderwereld gebonden is. Wanneer we het van die kant uit bekijken, zijn de vragen ook anders geworden. Dan ga je je onwillekeurig op de praktijk instellen. Dan ga je zeggen: Ja, hoe staan we er nu voor? We spreken wel over Kerstmis, maar waar gaat die wereld naar toe? Wat gebeurt er?

Dan moet U mij niet kwalijk nemen, dat ik liever de heidense goden aanhaal als voorbeeld dan Jezus zelve. En dat is begrijpelijk. Beter de lagere krachten dan de hogere krachten gebruikt om de mens duidelijk te maken, wat hij is. Want de lagere kracht staat de mens nader en is dus begrijpelijker.

Wel, U weet dat bekende verhaal van de sluwe Loki, die de God van de zon wist blind te maken door een klein verzuim (een verzuim van het licht dus). Want één klein, heel klein boompje was over het hoofd gezien: de mistletoe. Zo zou je kunnen zeggen, dat wanneer alles licht zou zijn, er geen schepping zou zijn in de zin, waarin wij haar kennen. Er moet een kleine onvolmaaktheid in schuilen. Een onvolmaaktheid, die - opzettelijk aangebracht soms -

de volmaaktheid van het kunstwerk, het meesterwerk, de schepping vervolledigt. Dat ben ik met U eens. Maar toch van uit de voor ons geldende regel een "onvolmaaktheid."

Per slot van rekening vele grote schilders hebben ons daar een voorbeeld van gegeven. Rembrandt b.v. vertekent vaak bepaalde dingen in zijn schilderwerken en krijgt juist daardoor zijn eigenaardige dieptewerking, zijn reliëf, dat evenals zijn clair-obscur tot een kenmerk van zijn beeldend meesterschap is. Dus we mogen die onvolmaaktheid wel aannemen van uit ons standpunt, als we ons maar realiseren, dat ze van uit een goddelijk standpunt misschien juist de volledige uitdrukking der volmaaktheid is.

Stel U voor, dat dit licht gevangen wordt. Dat is noodzakelijk, want zo eerst kan er een voortdurend herboren worden, dus een herleven, mogelijk zijn. Wanneer nu die wereld van U zo prettig was en zo goed, wanneer dat allemaal zou bloeien en groeien vol van vreugde - U weet het wel, zo die beelden, die hier en daar de propaganda wel naar voren haalt (maar die niet gerealiseerd worden) van mensen, die zingende naar het land gaan om daar te werken en te zwoegen de hele dag, mensen in fabrieken, die meer verliefd zijn op hun machines dan op de wereld zelve - als het zo'n wereld was, dan zou er niets kunnen groeien, dan zou er geen bewustwording zijn, dan zou alles blijven wat het is. Het kind zou kind blijven, een volwassene een volwassene en een grijsaard zou nooit ouder worden. Het zou geen prettige toestand zijn.

De wereld vraagt ontwikkeling, en daarom moet het licht sterven. Dus alles wat je dacht te bereiken, alles wat je volbracht hebt, de oogst a.h.w. van jaren vol van werken waar je gelukkig mee bent, die moet teloor gaan. Het kan niet anders. Zo nu en dan moet er duisternis zijn, want anders kan er geen vernieuwing komen. En dan kom je in die wereld te staan op een punt, dat alles afgrond, diep, slecht en zwart lijkt. Ja, U weet wel, zoals op het ogenblik in de kranten staat. Dat is echt zo'n typisch kenteken zou ik haast zeggen van de donkere dagen voor Kerstmis in de zin van wereldgeschiedenis: Amerika in zijn prestige geschokt; kunstmaan ontploft. Rusland maakt allereerst ouvertures naar Azië. Indonesië ondankebaar opgestaan tegen Nederland, vol onredelijke eisen. Japan met aanbiedingen, die eigenlijk ook uit een rode koker stammen, enz. enz. U weet precies, hoe het gaat.

Als je al die dingen leest, denk je: O, o, o, wat gaat het toch slecht met de wereld. Weer 20.000 werklozen meer hier; weer 40.000 daar; weer fabrieken gesloten; weer fabrieken op een minimum van arbeidstijd gezet. Waar moet dat naar toe? Waar moet dat naar toe? Waar blijft nu ons geloof in een lichtende wereld?

Ga nu eens kijken in het jaar. Wanneer het herfst is, begint het te stormen. Herfststormen zijn natuurlijk. Wanneer voor de mensheid de herfst komt, de periode, dat men geoogst heeft, wat voorgaande geslachten allemaal opgezameld en voortgebracht hebben, dan krijg je oorlogen. Dat zijn de herfststormen van de mensheid. Ze zijn noodzakelijk, want het dode hout en het dode blad wordt weggeslagen door de storm. Maar bij de mensheid wordt het zwakste vaak onderdrukt en uitgeroeid door het geweld.

De mens, die op aarde leeft moet niet alleen maar mooi en goed zijn. Er moet ook een zekere hardheid in zitten. Per slot van rekening wanneer U ooit moet gaan hakken, neemt U dan echt in Sinterklaas-stijl een bijl van marsepein om een stuk hout te splijten? Dat gaat niet. Marsepein is mooi, het is zoet, het is liefelijk en alles bij elkaar; maar je hebt staal nodig. Staal, omdat je zo pas kunt doordringen in het hout, nietwaar?

Hoe staat het nu met de wereld? Is die wereld zo'n zacht klontje? Is het leven alleen maar een zoetelijk wegdodijnen in het goddelijk licht, terwijl de bewustwording je cadeau wordt gegeven? Neen. Het is voor ons altijd weer een strijd om de volmaaktheid te leren kennen. Het is voor ons een voortdurend zoeken naar een volmaakte uiting in stoffelijke en in geestelijke vorm. Het is voor ons het zoeken naar dat weten, dat ons ten slotte van alle vormbewustzijn zal ontheffen. Dat kun je nooit bereiken, als je zo zacht bent.

Zachtheid, schoonheid zijn tolerabel, zelfs begeerlijk in vele opzichten, maar niet wanneer het erom gaat in het leven wat te bereiken. Wanneer het erom gaat hard te zijn tegenover jezelf en de wereld, als het nodig is. Omdat het bewustzijn en de bewustwording telt vóór alle dingen.

Dan krijg je oorlog. Oorlog is bestemd om al datgene wat zo mooi en zo liefelijk lijkt, maar wat innerlijk verrot is, weg te sleuren.

En dan krijg je winter. Winter dat is een gebrek aan levenskracht, aan stuwning. Natuurlijk er werkt wel wat, maar dat zie je aan de buitenkant niet. En als je al die kale bomen ziet, eventueel nog met sneeuw omgetoerd tot een rasecht kerstlandschap, wanneer de wilde winden waaien en de maan door de bomen schijnt, dan is het net, alsof die wereld levenloos is - zoals de mensen. De mensen doen net als sommige dieren, die een winterslaap houden; ze trekken zich zoveel mogelijk binnenshuis terug, bij warme kachels en proberen te vergeten, dat het buiten koud is. Dat het winter is.

Kijk, zo staat het er in de geschiedenis ook voor. De herfststormen hebben het eerste dode hout laten vallen. Er is al een hoop veranderd, maar nog niet genoeg. Nu op het ogenblik is alles uiterlijk dood. Het lijkt steriel.

Ik heb zo even een paar gesprekken gehoord: kinderlijkheid, bandietisme van een regering aan de ene kant, onmacht, woordwaardigheid zonder daadkracht van andere regeringen, egoïstische zelfzuchtigheid van regeringen, die zich toch vooral maar onthouden om geen ruzie te krijgen, enz. U praat er zo eens over, U leest het in de krant. Maar wat is dat eigenlijk? Het is het teken van uiterlijke verstarring. Er zit geen werking in. Er zit geen beweging in. Dus het is winter.

Als we het zo bekijken, loopt het aardig naar midwinter toe. Nog een paar atoom-explosies, nog een paar kunstmanen gelanceerd, nog een beetje crisis en we hebben het hoogtepunt bereikt. Het punt van de keer, van de zonnewende. Het punt, dat de boden weer gaan om het licht te halen; dat de blinde god van het licht de onderwereld kan verlaten en weer lente geven.

Per slot van rekening zo moet het zijn. Want wat is er niet allemaal veranderd? Oude banden, die zo goed en zo gezapig leken, zijn verbroken. De oude gang van "ieder voor zich en God voor ons allen" is langzaam maar zeker veranderd in een sociaal streven, dat op het ogenblik nog zwak is, maar dat in zich de kern draagt van onderling verantwoordelijkheidsbewustzijn. De wetenschap met haar zoeken naar destructieve machten heeft op het ogenblik in deze schijnbare steriliteit, dit onvermogen van de wetenschap om iets te baren, gelijktijdig krachten ontdekt, die morgen een nieuwe wereld mogelijk maken en een nieuw bestaan.

Maar het moet eerst nog wat erger worden. De duisternis moet nog dieper vallen over de wereld, want er is nog te veel zwaks; er is nog te veel mors hout; er staan nog te veel wankele bomen op enkele half verrotte wortels in het menselijk bewustzijn. En dat moet eruit gesleurd worden. De wereld moet nog een beetje harder worden, moet nog een beetje scherper worden en nog een beetje verdergaan.

Ja, per slot van rekening zo gaat het overal, in Uw eigen leven ook. Ook U krijgt zo nu en dan de klappen en die klappen komen soms stevig aan. Niet omdat U zo slecht bent, of omdat de wereld zo slecht is, of omdat God zo wraakzuchtig of toornig is. Maar om de doodeenvoudige reden, dat U soms bent vastgeroest in iets, waarvan je zegt als er een oogsttijd is: "Hè, nu heb ik eindelijk iets gevonden." En dan.....bom, dan wordt het je afgenomen. Waarom? Om morgen zoveel te beter te bloeien. Maar het moet eerst gebroken worden. Het dode, het morse, de gewoonte, de sleur, die moeten eruit.

Kijk nu eens naar die wereld. Kijk rond U, lees de kranten, luister naar de radio. Maar niet in de zin van: "O, wat gaat er nou weer gebeuren?" Maar zo echt in de zin van: "Dit zijn de tekenen van een komende keer, van een komende wending." Zeg tegen Uzelf: "Zeker, het is duister en de ergste storm staat ons nog te wachten. Maar het is bijna zonnewende, het is bijna het ogenblik, dat het licht op de wereld terugkeert in steeds voller glans.

Het is de periode, dat misschien nog de scherpste, de nijpendste kou

kan komen. Want wanneer het oude gebroken is, moet ook nog het ongedierte worden uitgeroeid. En U weet wat een boer zegt: "Vorst in het land, vorst in de grond, dat is het enige, wat ons een goede oogst verzekert. Want dan wordt het ongedierte gedood, dat anders de oogst aantast."

Het moet nog een beetje erger worden op de wereld. Maar maak U geen illusies van ondergang, van een wereld, die in rode gloed zo langzamerhand verteert, of als een soort tweede zon een wandeling begint, andere planeten daarmee aanstoot gevende. Dat is helemaal niet het geval. Alleen deze wereld - op het ogenblik dichtbij de zonnewende staande - gaat nu de kant uit van haar verlossing, van de nieuwe periode van glorie, van glans.

Nu ja, dan hoef ik U toch niets te vertellen. Als U dat idee kunt vatten, dan zult U voor Uzelf zeggen: "Dan zitten we toch eigenlijk dicht bij 'n soort wereldlijk Kerstfeest. Een keer van tijden en perioden. Een keer in de geschiedenis der mensheid. Een keer in de bewustwording van alle geesten, die in de stof incarneren."

Nu mag je zeggen, dat het jammer is en dat het beroerd is. En dan zeg ik net als mijn voorganger: Dit zijn de donkere dagen voor Kerstmis. En viert U met Kerstmis niet het feit, dat pas veel later de offerdaad, de kruisiging van Pasen plaatsvindt? Pasen, dat is eigenlijk de climax van de lente.

Welnu, de wereld is winters, de geschiedenis van de wereld is winters. Oude knikkende mannen met grijze baarden of wegvallende kuiven regeren op het ogenblik de wereld. Oude ideeën zijn tot totempalen geworden, waarbij wet boven wet gestapeld het de mens onmogelijk maakt te leven, zoals hij behoort te leven. Onzinnige begrippen omtrent vrijheid en plicht doen de ronde in de wereld en vernietigen elk werkelijk streven naar een verbetering. Dan kan het toch niet anders zijn dan winter? Het kan niet anders zijn dan de laatste periode, voordat het licht geboren gaat worden. Dan zal die wereld het nog moeilijk hebben.

Maar dan zal er weer een nieuwe sapdrift komen. Zoals wanneer de lente zich nog niet heeft aangekondigd in knop en blad, het toch al is, alsof de bomen er plotseling weer anders uitzien. Het is alsof de hemel verandert.

Ik zou dus zeggen, vrienden, kijkt U dan stoffelijk uit. Gewoon stoffelijk. Lees in Uw kranten, kijk naar de mensen, luister naar wat er in de wereld gebeurt. Dan zult U het met me eens zijn: het is praktisch zonnewende-feest, het is bijna het Kerstfeest van een nieuwgeboren wordend wereld-weten. Maak je dan niet zo druk om alles wat er gebeurt. Het is noodzakelijk. Het is natuurlijk jammer, ik ben het met U eens. Ach, we zitten altijd in de winter te verlangen naar de zomer. Maar soms is het de verterende hitte van de zomer, die je doet verlangen naar de koelte van de herfst of de kou van de winter. Laten we dat niet vergeten: het is nooit goed zoals je het hebt. Maar je hebt iets om naar uit te kijken. Naar een lente, een lente, die haar tekenen al zal doen zien; haar lenteboden al zal zenden nog in de periode van Uw leven. Dat geldt voor bijna allen, die hier aanwezig zijn.

Ja, stel U niet te veel voor - het zijn maar een paar krokusjes. Maar.... een sneeuwklompje en een krokusje zijn toch ook lenteboden? En ze geven ons soms meer vreugde dan de volheid van zomerbloemen, juist omdat ze tekenen van licht zijn.

Laat mij U dan deze zondagmorgen de raad geven: Kijk naar het licht, dat komen gaat. Verwacht dat licht. Kijk niet naar al wat somber is. Laat je niet neerdrukken door de dingen, zowel in je eigen leven als elders. Kijk naar het licht, dat komt. Er moet eerst een keerpunt zijn, voordat het beter kan gaan. Er moet eerst een ogenblik van afbraak zijn, voordat het nieuwe, het grotere bewustzijn door de grenzen der bekrompenheid kan breken. En....als je zo denkt, wees niet zo pessimistisch. Er zijn te veel pessimisten in de wereld. Mensen, die zich met hand en tand tegen iedereen en alles teweer stellen. Die voortdurend klagen, kankeren en schreeuwen, maar die niet begrijpen, waar het om gaat.

Ik mag misschien.....er zijn hier grotendeels Hollanders aanwezig, hè? Enkelen, die misschien in de geest toch nog wel kind van een ander deel van

de wereld zijn....maar goed, dan zal ik het eens precies zeggen: Het doel van het leven is niet een vast pensioen en een ziekteverzekering. Het doel van het leven is niet een eigen huis en blijvende welvaart. Het doel van het leven is niet de gezapige zekerheid, dat je tot een groot volk behoort met een groot historisch verleden. Het doel van het leven is om in alle omstandigheden voor jezelf steeds weer te winnen: respect voor jezelf; te winnen: begrip voor de wereld en bewustzijn omtrent alle inhouden van het leven. Daar gaat het om.

Dat is niet zo moeilijk. Helemaal niet. Het is alleen maar een kwestie van omschakelen. En als U dat probeert te doen, dan zult U Uw neus nog wel eens een paar keer pijnlijk stoten; maar wanneer dat gebeurt, denk er dan aan: dat zijn dus de winterstormen van binnenuit. Goeden morgen.

- - - - -

S T O R M.

De winden, loeiend voorbij gesneld, buigen de bomen. 't Haast brekend geweld verstoort de dromen van vrede. De zee verheft haar schuimende koppen en werpt ze dreunend tegen de kust. Verbroken is al 't denken aan vrede, al 't dromen over een blijvende rust.

Orkanen van denken gaan over de wereld, verscheuren de zoete geborgenheid en verkonden de noodzaak om op te treden, de noodzaak tot beheersing, maar ook tot strijd.

De stormen wekken al het leven. De wind, die loeit en huilt en krijt. Hij roept U op om weer te leven volgens de wet der werkelijkheid.

De wind is een wekroep, de storm is een kracht, die - ontwakende zelf - in wondergeweld U in 't voorbijgaan over nieuwe wereld, over komende vrede en rust vertelt.

Wees dankbaar de storm, die toont U gevaren, die brengt U een moeilijk en zwaar bestaan; maar ook geeft de kracht en het middel om verder, om tot het einddoel voort te gaan.

De storm geselt kusten, ze breekt in de wouden, gaat oger de wereld met wondere kracht. Maar wie verstaat er de boodschap, die storm t' allen tijde aan wereld en mensheid weer heeft gebracht?

Ja, zo is het heel vaak. We horen het geweld van de storm, maar we letten er niet op, wat ze zegt. We weten alleen maar, dat het een bedreiging is van onze veiligheid, dat het een ongemak is. We houden met de rest geen rekening.

Maar hebben we ons wel eens afgevraagd, waarom God dan de storm in de wereld heeft gebracht? Gods wil is de wet, maar ook de liefde, die het Al omgeeft. God is het weten en de wijsheid, die voortgeleid al wat leeft tot Zijn weten en Zijn eeuwigheid. Het is daarom, dat de Schepper ons naast kalmte ook de storm geeft.

Daarmee zullen wij dan de bijeenkomst maar weer besluiten, vrienden. Ik wens U allemaal een prettige zondag, een zonnige zondag van binnen - van buiten zal er wel niet veel van komen - en vóór alles bewustzijn omtrent hetgeen er achter de schermen bestaat. Niet alleen bij Kerstmis en de wereld, maar ook bij Uzelf. Want in de waarheid vinden wij het doel van ons eigen leven en komen wij tot de bereiking, die ons is voorbestemd. Goeden middag, allemaal.